

Forskrift om tømning av
slamavskillere, tette tanker,
minirenseanlegg mv.
(slamforskriften)

**SØNDRE HELGELAND
MILJØVERK IKS**

Versjon: 29.09.2023

Innhold

Slamforskriften er fastsatt av:	2
Kapittel 1 - Generelle bestemmelser	3
§ 1-1. Formål	3
§ 1-2. Virkeområde	3
§ 1-3. Delegert myndighet til SHMIL	3
§ 1-4. Retningslinjer til forskriften	3
§ 1-5. Definisjoner	4
Kapittel 2 – Kommunal slamordning	5
§ 2-1. Generelt	5
§ 2-2. SHMILs oppgaver og ansvar	5
§ 2-3. Abonnementens oppgaver og ansvar	5
§ 2-4. Tømming av slamanlegget	6
§ 2-5. Krav til kjørbar veg, adkomst m.m.	6
§ 2-6. Tømmehyppighet	6
§ 2-7. Informasjons- og opplysningsplikt	6
§ 2-8. Avvik	7
Kapittel 3 – Bestemmelser om slamgebyr	8
§ 3-1. Gebyr	8
§ 3-2. Gebyrplikt	8
§ 3-3. Beregning av gebyr	8
§ 3-4. Tilleggstjenester	9
§ 3-5. Innkreving, renter mv.	9
Kapittel 4 – Beslutningsmyndighet og klageadgang m.m.	10
§ 4-1. Beslutningsmyndighet	10
§ 4-2. Fritak fra slamordningen	10
§ 4-3. Vedtak og klage	10
Kapittel 5 – Sanksjoner	11
§ 5-1. Sanksjoner	11
Kapittel 6 – Ikrafttreden	12
§ 6-1. Ikrafttreden	12

Slamforskriften er fastsatt av:

Hattfjelldal kommunestyre:	14.02.2024 i sak 05\2024
Leirfjord kommunestyre:	21.12.2023 i sak 100\2023
Vefsn kommunestyre:	20.03.2024 i sak 22\2024

med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 24, § 26, § 30, § 33, § 34, § 79, § 83 og § 85.

Kapittel 1 - Generelle bestemmelser

§ 1-1. Formål

Forskriften har som formål å sikre helsemessig, miljømessig og økonomisk forsvarlig innsamling, transport og behandling av septikslam som oppstår i kommunen.

Opgaven knyttet til innsamling, transport og behandling av slam er tildelt SHMIL IKS, som har enerett til å løse oppgaven på vegne av kommunen.

§ 1-2. Virkeområde

Forskriften gir bestemmelser og fastsetter rettigheter knyttet til den kommunale slamordningen. Tilhørende retningslinjer utfyller og gir nærmere beskrivelser av forskriftens bestemmelser.

Forskriften gjelder tømning og transport av slam og avløpsvann fra alle registrerte grunneiendommer med separate slamavskillere, tette tanker, minirensanlegg, mv. Forskriften gjelder også fritidsbebyggelse som har slike anlegg, midlertidige anlegg og for oppsamlingstanker med ubehandlet sanitært avløpsvann jf. forurensningsloven § 26.

Oljeutskillere, fettutskillere og oppsamlingstanker for industrielt avløpsvann eller lignende ikke-sanitært avløpsvann omfattes ikke av denne forskrift.

§ 1-3. Delegert myndighet til SHMIL

Kommunen har følgende myndighet etter forurensningsloven kapittel 4, med mindre det er delegert myndighet til SHMIL i denne forskriften.

- a) myndighet til å fastsette årlige gebyr for slamtømming etter forurensningsloven § 26 fjerde ledd, samt § 34 i samme lov.
- b) myndighet til å unnta enkelte grunneiendommer eller områder fra den kommunale slamordningen etter § 4-2.

Myndighet delegert til SHMIL i medhold av forurensningsloven § 83 og denne forskriften er:

- a) myndighet til å beregne og kreve inn gebyr på vegne av kommunen, jf. kapittel 3, og
- b) myndighet til å pålegge gebyr for ekstratjenester, jf. § 3-3, og
- c) myndigheten etter § 2-5 andre og tredje ledd

§ 1-4. Retningslinjer til forskriften

SHMIL kan gi nærmere retningslinjer for gjennomføring av forskriftens bestemmelser, herunder fastsette rutiner og krav til blant annet:

- Tømmerutiner
- Tilleggstjenester
- Tømmehyppighet

Retningslinjene fastsettes enstemmig av styret i SHMIL.

§ 1-5. Definisjoner

- a) *Abonnet*: Eier av grunneiendom med slamlegg som omfattes av den kommunale slamtømmingsordningen. Dersom eiendommen er festet bort for 30 år eller mer, skal festeren være ansvarlig for gebyret om ikke annet er avtalt. Det samme gjelder når festeren har rett til å få festet forlenget, slik at samlet festetid blir mer enn 30 år.
- b) *Avløpsvann*: Alle typer avløp fra husholdninger, fritidsboliger, hytter, bedrifter og lignende som omfattes av kommunale regler for avløps- og renseanlegg, og som er lagt under kommunal godkjenning, herunder gråvann, som er avløpsvann fra boliger og hytter uten vannklosett, og svartvann som er avløpsvann kun fra toalett.
- c) *Ekstratømming*: Tømming utenom fastsatt tømmeplan.
- d) *Grunneiendom*: Fast eiendom som er identifisert med eget matrikelnummer i offentlig eiendomsregister.
- e) *Industrielt avløpsvann*: Ikke-sanitært avløpsvann fra produksjon.
- f) *Midlertidige anlegg*: Avløpsanlegg som er etablert for et bestemt formål for en tidsbegrenset periode.
- g) *Nødtømming*: Tømming som må utføres ved akutte tilfeller.
- h) *Ordinær tømming*: Planlagt tømming som skjer i den forhåndsvarslede perioden hvor tømming skjer i aktuelt område etter fastsatt tømmehyppighet gitt i eiendommens utslippstillatelse.
- i) *Representantskapet*: Eierorganet i SHMIL.
- j) *Slamlegg*: Slamavskillere, tette tanker, minirensanlegg mv. for sanitært avløpsvann.
- k) *Slamordningen*: Samlebegrep for den kommunale innsamlingen og håndteringen av slam i eierkommunene.
- l) *SHMIL IKS*: Søndre Helgeland Miljøverk Interkommunale Selskap, heretter kalt SHMIL.
- m) *Tette tanker*: Tanker for oppsamling av sanitærvann, uten avløp.
- n) *Tilpasset tømming*: Tette tanker tømmes i utgangspunktet hvert år, med mindre abonnenten melder annet behov.
- o) *Tømmeplan*: Ruteplan, fastsatt av SHMIL, for å gjennomføre en effektiv og rasjonell tømming av slam for et større område.
- p) *Utslippstillatelse*: Særskilt offentlig tillatelse til virksomhet/tiltak som kan medføre forurensing etter forurensningsloven. Myndighet til å treffe vedtak om utslippstillatelse ligger til kommunen som forurensningsmyndighet.
- q) *Klagenemnd*: SHMILs klageorgan bestående av folkevalgte representanter.

Kapittel 2 – Kommunal slamordning

§ 2-1. Generelt

Kommunen har en lovpålagt plikt etter forurensningsloven § 26 til å sørge for tømming og håndtering av slam fra slamavskillere mv. fra alle registrerte grunneiendommer i kommunen, herunder også seksjonerte deler av bygninger og fritidseiendommer.

§ 2-2. SHMILs oppgaver og ansvar

SHMIL utfører oppgavene og ivaretar de lovpålagte pliktene knyttet til tømming og håndtering av slam på vegne av kommunen, med de unntak som følger av forskriften § 1-3 første ledd, der myndigheten ligger til kommunen.

SHMIL plikter å tømme alle anlegg som omfattes av denne forskriften i samsvar med gitt utslippstillatelse og med den tømmehyppighet som er beskrevet i § 3-3 og tilhørende retningslinjer kapittel 4.

SHMIL skal i tillegg til ordinær tømming tilby ekstra- og nødtømming, samt tilpasset tømming for tette tanker.

§ 2-3. Abonentens oppgaver og ansvar

Abonenten skal ha tilsyn med eget anlegg og omgående utbedre skader på anlegget.

Avløpsvannet skal ikke tilføres uønskede stoffer som medfører redusert slamkvalitet, redusert rensegrad, helsefare eller andre miljøulemper.

Abonenten har plikt til å sørge for at tømming av eget anlegg blir utført, og er ansvarlig for eventuelle forurensningsskader, jf. forurensningsloven kapittel 8. Abonnenten skal følge SHMILs tømmeplan.

Abonenten skal sørge for at anlegg som skal tømmes er lett tilgjengelig for tømming med slambil, jf. tilhørende retningslinjer kapittel 2.

Dersom abonnenten etter forhåndsvarsel ikke har klargjort slamanlegget og adkomstveg for tømming slik at tømming ikke kan gjennomføres som planlagt, regnes dette som avvik. Ekstrakostnader som SHMIL påføres dekkes av abonnenten.

Abonenten skal ta kontakt med SHMIL dersom anlegget skal tømmes utenom fastsatt tømmeplan, eller dersom SHMIL ikke har registrert at abonnenten skal ha tømming i henhold til forskriften eller gitt utslippstillatelse.

Abonenten plikter å betale for bruk av den kommunale slamtjenesten. Dette gjelder slamgebyr etter kapittel 3 og eventuelle tilleggstjenester.

§ 2-4. Tømming av slamanlegget

SHMIL har rett til å plassere nødvendig utstyr på eiendommen for å få utført tømmingen.

Tømming av slamanlegg skal skje på en hygienisk og forsvarlig måte, og gjennomføres etter fastsatt mønster i § 3-3 og tilhørende retningslinjer kapittel 4.

Tømmingen skal utføres slik at beboerne ikke unødig sjeneres av lukt og støy.

SHMIL har rett til å tilbakeføre rejeaktvann (renset avløpsvann) fra slambil til slamavskilleren (ikke tette tanker) som tømmes.

Planlagt tømming kan foretas innenfor tidsrommet kl. 06.00 – 23.00 mandag til fredag, høytidsdager unntatt. Unntaksvis kan tømming og transport skje på lørdager inntil kl. 18.00. Ved ekstraordinære situasjoner tømmes tanken ved behov.

§ 2-5. Krav til kjørbare veg, adkomst m.m.

Adkomstveg må oppfylle krav jf. tilhørende retningslinjer kapittel 2, herunder tilstrekkelig bæreevne og fri sikt, samt kurvatur og stigningsforhold for å kunne betjene slambil. Adkomstvegen skal ha forsvarlig snuplass.

Anlegg som er plassert vanskelig tilgjengelig, som krever ekstraordinære tiltak på grunn av avstand eller som krever bruk av tilpasset utstyr, skal tømmes iht tilhørende retningslinjer kapittel 2. SHMIL bestemmer hvilke eiendommer som må betjenes med alternativt utstyr.

Dersom abonnenten ikke har kjørbare adkomstveg for slambil, eller anlegget ikke er mulig å betjene etter annet ledd, kan SHMIL pålegge at abonnenten selv sørger for at slammet fraktes bort eller disponeres på en helse- og miljømessig god måte. Slamhåndteringen skal i slike tilfeller godkjennes av kommunen.

SHMIL har ikke ansvar for skade på eller vedlikehold av privat veg og plass, med mindre det kan påvises at slamtømmer har utvist uaktsomhet.

§ 2-6. Tømmehyppighet

SHMIL utfører tømming i henhold til de vilkår som er fastsatt av kommunen i egen utslippstillatelse for anlegget på grunneiendommen. Om ikke annet er fastsatt i utslippstillatelsen gjelder tømmehyppighet iht § 3-3 og tilhørende retningslinjer kapittel 4.

§ 2-7. Informasjons- og opplysningsplikt

SHMIL plikter å informere om den kommunale slamtømmeordningen til abonnenter og eiere av avløpsanlegg, og til kommunen.

SHMIL skal gi abonnenten varsel om tømming av slamanlegg i god tid, og etter fastsatte retningslinjer.

Abonnenten plikter å opplyse SHMIL om forhold som kan ha innvirkning for eget abonnement.

Slamforskrift for Søndre Helgeland Miljøverk IKS

Abonnenten skal varsle SHMIL om alle endringer i tekniske installasjoner, anleggsutførelse eller endret bruk av anlegget.

§ 2-8. Avvik

SHMIL plikter å varsle abonnenten og forurensningsmyndigheten om feil og mangler ved avløpsanlegget.

Kapittel 3 – Bestemmelser om slamgebyr

§ 3-1. Gebyr

Abonnenter som omfattes av denne forskriften skal betale slamgebyr.

Gebyrsatsene utarbeides av SHMIL jf. § 3-3 og vedtas av kommunestyret. Ikrafttredelse fra det tidspunkt kommunestyret bestemmer.

Samlet skal slamgebyrene dekke de totale kostnadene kommunen og SHMIL har ved å levere slamtjenester (selvkost), jf. forurensingsloven § 26 fjerde ledd, jf. § 34.

§ 3-2. Gebyrplikt

Alle avløpsanlegg jf. § 1-2 annet ledd omfattes av slamordningen og har gebyrplikt etter denne forskriften.

Gebyrplikten inntreer fra tidspunktet bygningsmyndighetene gir midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, eller anlegget er tatt i bruk.

Dersom abonnenten motsier seg tømning, eller tømning av en annen grunn ikke kan gjennomføres, skal det likevel betales gebyr.

§ 3-3. Beregning av gebyr

Abonnementen skal betale gebyr for oppmøtekostnader, tømning av anlegget og behandling av slammet. Gebyret beregnes av SHMIL jf. § 1-3 annet ledd, og graderes etter type anlegg, størrelse og tømmehyppighet.

Om ikke annet er fastsatt i utslippstillatelsen gjelder følgende:

- a) Eiendommer med fast helårlig bosetting og næringseiendommer tilknyttet slamavskiller tømmes min. hvert andre år.
- b) Eiendommer uten fast helårlig bosetting tilknyttet slamavskiller tømmes min. hvert fjerde år.
- c) Tette tanker tømmes min. hvert år.

Minirensanlegg, felles slamavskillere for flere bolig- eller hytteenheter tømmes etter leverandørens spesifikasjon, min. hvert år.

SHMIL sørger for tømning etter fastlagt tømmeplan. Må tømmehyppigheten økes ut over det som kan leveres innenfor ordinær tømmeplan, må abonnenten selv bestille ekstra- eller nødtømming, jf. tilhørende retningslinjer kapittel 4.

For kommunale slamavskillere og større fellesanlegg fastsetter forurensningsmyndigheten egne tømmerutiner.

Ved anlegg med uklar utslippstillatelse, og der normale tømmefrekvenser ikke er utfyllende, henvises til tilhørende retningslinjer kapittel 4.

Der tømning på grunn av forhold på abonnentens side ikke skjer etter fastsatt tømmeplan, eller der forholdene ved adkomsten eller anlegget tilsier det, vil det påløpe ekstrakostnader.

§ 3-4. Tilleggstjenester

SHMIL kan tilby tilleggstjenester spesifisert i tilhørende retningslinjer, og fastsetter prisene for disse innenfor det totale selvkostregnskapet. Prisene skal samsvare med de kostnader SHMIL har ved å levere tjenesten.

§ 3-5. Innkreving, renter mv.

Slamgebyr med påløpte renter og kostnader er sikret med lovbestemt pant etter forurensingsloven § 26 fjerde ledd og § 34 femte ledd, jfr. panteloven § 6-1.

Kapittel 4 – Beslutningsmyndighet og klageadgang m.m.

§ 4-1. Beslutningsmyndighet

SHMIL treffer etter delegert myndighet, og innenfor rammen av selvkost, vedtak i saker som gjelder beregning og innkreving av årsgebyr etter kapittel 3. Videre tilligger det SHMIL å beregne og kreve inn gebyr for ekstratjenester, jf. § 3-3, samt å fatte vedtak etter § 2-5 andre og tredje ledd.

Øvrige vedtak som gjelder den kommunale slamordningen, treffes av kommunen.

§ 4-2. Fritak fra slamordningen

Kommunen kan etter søknad fritak bestemme eiendommer eller områder fra den kommunale slamordningen. Det er forhold ved eiendommen eller området som kan gi grunnlag for fritaket.

Kommunen kan i særlige tilfeller og etter søknad gi fritak fra én eller flere av bestemmelsene i forskriften.

Det kan settes vilkår ved fritak gitt etter første og annet ledd.

§ 4-3. Vedtak og klage

Enkeltvedtak som fattes i medhold av forskriften, kan påklages etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Klage på vedtak truffet i medhold av forskriften § 4-1 første ledd, rettes til SHMIL sin klagenemd. Øvrige klager rettes til kommunen.

Kapittel 5 – Sanksjoner

§ 5-1. Sanksjoner

Ved overtredelse av bestemmelser i denne forskriften eller vedtak fattet i medhold av forskriften, kan kommunen iverksette nødvendige tiltak, herunder gjennomføre ekstratømming og gi pålegg om utbedring av anlegg.

Ekstrakostnader forbundet med slike tiltak må dekkes og betales av abonnenten eller forurenser.

Overtredelse av bestemmelser i forskriften kan straffes med bøter, jf. forurensningsloven § 79 annet ledd.

Kapittel 6 – Ikrafttreden

§ 6-1. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft ved kunngjøring i Norsk Lovtidende. Fra samme tidspunkt oppheves tidligere gjeldende forskrift for slam.